

φου ἐστερεῖτο κτερισμάτων), ἤτοι δεκατέσσαρες λίθοι ἐγγεγλυμμένοι, δύο χρυσοὶ δακτύλιοι, ἐπὶ τοῦ ἐτέρου τῶν ὁποίων ὁμοίου τοῖς ἐκ Μυκηνῶν ὑπάρχει ἐγγεγλυμμένη παράστασις (ἄνθρωπος πρὸς δένδρον τεινὼν τὰς χεῖρας καὶ παρ' αὐτὸν γυνή), δύο ἰχθύες μικροὶ περιτμητοὶ ἐξ ἐλάσματος χρυσοῦ, καρφίδες ἀργυραὶ καὶ χαλκαί, κοσμήματα μικρά (βρόδακες τὸ πλεῖστον) καὶ φύλλα ἐκ χρυσοῦ, ψῆφοι ὅρων ἐκ λίθου καὶ ἡλέκτρον, λείψανα ἀσημαντα ἐντελῶς ἐλεφαντίνων ἀντικειμένων κττ. Ὅσων εὐρέθησαν ἐλάχιστα λείψανα, ὅσον δὲ ἡδυνήθησαν νὰ διακρίνω, κεκαυμένα τὰ πλεῖστα· ἀγνοῶ ὅμως ἐὰν ἦσαν ζώων ἢ ἀνθρώπων. Εἰς τὸ βόρειον (δεξιὸν τῷ εἰσιόντι) ἤμισυ τῆς θόλου ἀνεκαλύφθη λάκκος ἐσκαμμένος ἐν τῷ ἐδάφει ἔχων μ. 2,25, πλ. 1,10 καὶ βάθος 1 μέτρ. κτιστὸς τὰς πλευρὰς καὶ ἐστρωμένος τὸν πυθμένα διὰ πλακῶν· ὅμοιαι μεζιζόνες πλάκες ἀπετέλουν τὸ κάλυμμα. Ἐν τῷ λάκκῳ τούτῳ διευθυνομένη ἀπὸ Δ. πρὸς Α. δὲν εὐρέθησαν ὅσα, ἀλλ' οὐδὲ ἀνθρακες, ἐνεκα τούτου υποθέτω, ὅτι ὁ νεκρὸς ἐτάφη, δὲν ἐκάθη, τὰ ὅσα ὅμως διελύθησαν εἰς κόνιν. Εἰς τὸ ἐν ἄκρον αὐτοῦ εὐρέθη ξίφος σῶζον τρεῖς χρυσοὺς ἡλους τῆς κόπης, πέντε μάχαιραι διαφόρων μεγεθῶν, δύο αἰχμαὶ δοράτων, σωλὴν χαλκοῦς εἰς τεμάχια (ἴσως δόρατος μέρος), εἰς δίσκος ὥσπερ κατόπτρου, πέντε ἢ ἑξ δίσκοι κυρτοὶ κοίλοι διαφόρων μεγεθῶν, τέσσαρες δίσκοι παχεῖς μολύβδινοι, δύο ἀλαβάστρινα ἀγγεῖα τέσσαρα πηλῖνα, ἀρτυρὴ ἀργυροῦς, ἄλλος ὅμοιος χαλκοῦς. Ὀλίγον πρὸς τὸ μέσον τοῦ τάφου εὐρέθησαν ὀγδοήκοντα ψῆφοι ὁμοῦ ἐκ λίθου ἀμελύστου καὶ δύο λίθοι ἐγγεγλυμμένοι, παρ' αὐτὰ δὲ ἐγγειρίδιον χαλκοῦν χρυσοκόλλητον καὶ εἰς τὸ μέσον τοῦ τάφου δύο χρυσοὶ ποτήρια μετ' ἀναγλύπτων παραστάσεων (ἄνδρες συλλαμβάνοντες βόας) δύο ὅμοια ἀργυρᾷ ἄνευ παραστάσεων, φιάλη ἀργυρᾷ ἔχουσα τὰ χεῖλη καὶ τὴν λαβὴν ἐπ' ἔχρυσον, εἰκοσιτρεῖς λίθοι ἐγγεγλυμμένοι, τρεῖς δακτύλιοι, ὧν ὁ μὲν χρυσοῦς ἀπλοῦς, ὁ ἄλλος χαλκοῦς μετ' ἐγγεγλυμμένης παραστάσεως καὶ ὁ τρίτος σιδηροῦς, οὗ μόνον ἡ σφειδὼν σώζεται, δύο σκευὴ χαλκᾷ ἀγνώστου χρήσεως κττ. Τέλος εἰς τὸ ἄλλο ἄκρον τοῦ τάφου εὐρέθη μία μάχαιρα, δύο πελέκει, ὧν ὁ ἕτερος περιέρχου σχήματος, καὶ δύο παχεῖς μολύβδινοι δίσκοι.

Μεταξὺ Σκλαβοχωρίου καὶ τοῦ λόφου τῆς ἀγ. Κυριακῆς, ἐφ' οὗ ὑποτίθεται ὅτι ἔκειτο ὁ ναὸς τοῦ Ἀμυκλαίου Ἀπόλλωνος, ὀλίγα λεπτὰ πρὸς Ν. τοῦ χωρίου Γοδεῖαν ἀνεκάλυψα δύο ἄλλους τάφους τῆς αὐτῆς ἐποχῆς, οὗχί ὅμως θολωτούς, ἀλλ' ἐσκαμμένους ἐν τῷ βράχῳ, ὡς εἶναι οἱ τοῦ Ναυπλίου καὶ τῶν Μυκηνῶν· δὲν ἀνέσκαψα ὅμως οὐδέτερον αὐτῶν.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 25 Ἰουνίου 1889.

Χ. ΤΣΟΥΝΤΑΣ

ΟΙΚΟΔΟΜΗΜΑ ΡΩΜΑΪΚΩΝ ΧΡΟΝΩΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΓΡΑΦΑΙ ΕΞ ΑΥΤΟΥ

Ἀπὸ τῆς 8ης Ἰουνίου ἡ Ἀρχ. Ἐταιρία σκάπτει πρὸς ἀποκάλυψιν τελείαν οἰκοδομήματός τινος, οὗ μέρος μικρὸν τυχαίως εἶχεν ἐμφανισθῇ βορείως τῆς λεωφόρου Ὀλγας, ὅτε οἱ ἐργάται τῆς ἐπὶ τῶν Ὀλυμπίων ἐπιτροπῆς τὴν ἐκεῖ μετρίαν ἀνωφέρειαν διεσχημάτιζον πρὸς ὑποδοχὴν φυτείας. Τὸ οὕτως ἐμφανισθὲν ἦτο ψηφιδόστρωτον ἔδαφος, προφανῶς τέχνης τῶν Ῥωμ. χρόνων, ἡ δ' ἐπὶ τῶν Ὀλυμπίων ἐπιτροπῇ ἔκρινεν, ὅτι, ἂν διὰ περαιτέρως ἀνασκαφῆς ἀπεδεικνύετο τὸ οἰκοδόμημα ἄξιον λόγου, ὥφειλε νὰ τὸ διατηρήσῃ, καθὼς περίπου διετήρησε καὶ τὸ νοτίως τῆς αὐτῆς λεωφόρου πρὸ ἔτους ἐμφανισθὲν βαλανεῖον.

Ἐν τῷ πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν δημοσιευθέντι τεύχει τοῦ Bull. de Corr. Hell. 1889 σ. 433 ἐξ. δημοσιεύεται ὁλόκληρος ἡ ἐν σελ. 113 κ. ἐξ. ἐπιγραφή μετὰ συμπληρώσεων καὶ σημειώσεων ὑπὸ τοῦ κ. Foucart. Μέρους δ' αὐτῆς (στ. 22 - 46) εἶχεν ἤδη ἐκδόσει ὁ γάλλος λόγιος ἐν τινι πο-

Ἡ Ἀρχ. Ἐταιρία ἀνεδέχθη τὴν διὰ σκαφῆς τακτικῆς ἐξέτασιν τοῦ τόπου, καὶ ἤδη, ἰκανῶς προδάντος τοῦ ἔργου, ἀπεκαλύφθησαν τὰ ἐδάφη τῆς κατασκευῆς μεγάλου οἰκοδομήματος, βαλανεῖου ἴσως καὶ τούτου, ἡ καὶ οἴκου ἰδιωτικοῦ, ἔχοντος καὶ λουτρικὰ χωρίσματα. Δὲν εἶναι δὲ ἔτι καιρὸς νὰ εἰπωμέν τι περὶ τοῦ ἀρχιτεκτονικοῦ σχήματος τοῦ οἰκοδομήματος· ἀρκούμεθα μόνον πρὸς τὸ παρὸν νὰ δηλώσωμεν, ὅτι παρουσιάζει τινὰ πρωτοφανῆ καὶ ὅτι ἐγένοντο ἐν αὐτῷ ἤδη ἐν παλαιοῖς χρόνοις μετασκευαί, ὅπερ δηλοῦται ἐκ τινος μεγάλης μαρμαρίνης πλακός, ἣν ἐθεσάν ποτε οἱ μετασκευασταὶ πᾶν ἀρβύθῳ ὡς κατώφλιον ἐπὶ τῆς εἰσόδου ἐνός τῶν χωρισμάτων, καὶ οὐ μόνον διέφθειραν οὕτω τὴν ἐκεῖ κυκλικὴν τῆς οἰκοδομῆς γραμμὴν, ἀλλὰ καὶ τὴν πλάκα αὐτήν, ἔχουσαν ἐπὶ τῆς τοῦ πάχους ἐπιφανείας θίστιχον ἐπιγραφὴν, ἀνάστροφα ἔθεσαν, ὥστε νῦν τὰ γράμματά της οὕτως ἐμφανίζονται·

Η Ι Ζ Β Θ Ε Ζ
Α Ι Δ Ι Λ Α W

Πιθανώτατα ἡ πλάξ αὕτη, ἔχουσα ἐξ ἀρχῆς οὐδὲν ἄλλο ἢ τὸ ὄνομα τοῦτο (κατ' ὀνομαστικὴν ἢ δοτικὴν, ἄνευ προσγεγραμμένου ἰώτα) Ματιδία σεβαστή, ὅπερ ἦτο τῆς ἐξ ἀδελφῆς ἀνεψιᾶς τοῦ αὐτοκράτορος Τραϊανοῦ, καὶ Λατινιστὴ ἐν τε ἐπιγραφαῖς καὶ ἐπὶ νομισμάτων γράφεται Matidia Augusta, θὰ ἐλήφθη ἄλλοθεν ποθεν καὶ ἐτέθη ἐδῶ πολὺν χρόνον μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Τραϊανοῦ, ἴσως καὶ μετὰ τὸν τοῦ Ἀδριανοῦ καὶ τῶν δύο Ἀντωνίνων· διότι ἡ Ματιδία ἦτο ἐπίσημον πρόσωπον τοῦ Καισαρικοῦ οἴκου, οὕσα καὶ ἀδελφὴ τῆς Σαβίνης, γυναικὸς τοῦ Ἀδριανοῦ. (Ἴδε Σπαρτιανὸν ἐν βίῳ Ἀδριανοῦ κεφ. 5, καὶ τὰς ἐν C. I. Gr. ἀρ. 2577-8 ἐπιγραφὰς τὰς ἐκ τῆς Λύττου, πόλεως τῆς Κρήτης).

Εὐρέθη δέ, ἀπλῶς κατακείμενον εἰς τὰ χώματα, καὶ μικρὸν κυλινδρῶν βωμίδιον (ὑψ. 0,16, κάτω διαμέτρον 0,10) ἡ μᾶλλον εἰπεῖν θυμιατήριον, καθ' ὅσον ἔχει ἐπάνω ὀλίγην κοιλότητα πρὸς ὑποδοχὴν λιθανωτοῦ. Ἐπὶ τῆς περιφεροῦς αὐτοῦ ἐπιφανείας ἀναγινώσκονται τὰ

Α Π Ο Λ Λ Ω Ν Ι
Γ Ε Φ Υ Ρ Α Ι Ω
Κ Λ Σ Θ Η Σ Ε Υ Σ
Ψ Α Φ Ι Α Δ Η Σ

Ἀπόλλωνι
γεφυραῖω
Κλ(αύδι)ος Θησεῦς
Ψαφιδῆς.

Δύο τινὰ νέα ὁ λίθος προσφέρει, τὸ ἐπίθετον τοῦ Γεφυραίου ὅπερ μέχρι τοῦδε δὲν ἐγινώσκετο ὅτι εἶχε καὶ ὁ Ἀπόλλων (καθὼς ἄλλοι θεοί, ἡ Διὸς εἴτε Δημήτηρ καὶ ἡ Ἀθηνᾶ), καὶ τὴν τοῦ δημοτικοῦ ὀνόματος τῶν Ψαφιδῶν γραφὴν διὰ τοῦ ἄλφα ἐν τῇ παραληγοῦσῃ, ἐνῶ ἔως τώρα ἐκ βιβλίων (καὶ ἐξ ἐπιγραφῆς κεκολοδωμένης, τῆς ἐν Φιλίστορι, τόμ. 4, τεύχ. 3, ἀρ. 2) μόνον τὸ Ψαφιδᾶι ἐπιστεύετο. (Περὶ τῶν Γεφυραίων, γένους ἐν Ἀττικῇ, καὶ περὶ τῶν σχέσεων αὐτῶν πρὸς τὴν λατρείαν θεοτήτων τινῶν καὶ πῶς καὶ πρὸς τοὺς Δελφοῦς, ἐπιβλ. Toepfler, Alt. Genealogie σ. 293 κ.ἐ.). Οἱ χρόνοι δὲ τῆς νῦν φανείσης ἐπιγραφῆς θὰ εἶναι ἴσως τὰ μέσα τοῦ πρώτου μετὰ Χρ. αἰῶνος.

Εὐρέθησαν δὲ σποράδην ἐν τῇ ἀνασκαφῇ ταύτῃ καὶ πολλὰ ἀρχιτεκτονικὰ μέλη Ἰωνικοῦ ρυθμοῦ καὶ γλυπτὰ θεῶν καὶ ἀνθρώπων σώματα καὶ κεφαλαί, καὶ κοσμήματα δὲ οὐκ ὀλίγα περιεργότατα, περὶ ὧν ἄλλοτε.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 4 Ἰουλίου 1889.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ Α. ΚΟΥΜΑΝΟΥΔΗΣ

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ

Λιτικὴ ἐφημερίδι τῶν Ἀθηνῶν τὴν 19/31 Μαΐου, ἤτοι τὴν αὐτὴν ἀκριβῶς ἡμέραν, καθ' ἣν τυπωθὲν καὶ τὸ φύλλον τοῦ τεύχους τούτου, τὸ περιέχον τὰς συμπληρώσεις τοῦ κ. Τσουντα, ἀπεστάλη εἰς τινος τῶν περὶ τὰ ἀρχαιολογικὰ ἀσχολουμένων ἐνταῦθα τε καὶ ἄλλαχού.

(Ἐξεδόθη τῇ 20ῃ Ἰουλίου 1889.)